

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 13

Wstęp | str. 17

Rozdział I

Prawo administracyjne gospodarcze | str. 19

1. Gospodarka, rynek, system gospodarczy | str. 19
2. Istota prawa administracyjnego gospodarczego | str. 22

Rozdział II

Doktrynalne podstawy ingerencji państwa w gospodarkę | str. 28

1. Uwagi wstępne | str. 28
2. Merkantylistyczny porządek gospodarczy państwa absolutystycznego | str. 29
3. Liberalna autonomia gospodarcza | str. 31
4. Interwencyjonistyczny porządek gospodarczy | str. 33
5. Etatystyczna gospodarka planowa | str. 35

Rozdział III

Konstytucyjne podstawy ustroju gospodarczego | str. 39

1. Pojęcie ustroju społeczno-gospodarczego | str. 39
2. Społeczna gospodarka rynkowa | str. 44
3. Gospodarstwo rodzinne | str. 56
4. Zasada zrównoważonego rozwoju | str. 63
5. Konstytucyjne wolności i prawa ekonomiczne | str. 70
 - 5.1. Uwagi ogólne | str. 70
 - 5.2. Konstytucyjne gwarancje wolności gospodarczej, ochrony własności oraz wolności wyboru i wykonywania zawodu | str. 71
 - 5.2.1. Wolność gospodarcza | str. 71
 - 5.2.2. Wolność wyboru i wykonywania zawodu | str. 80
 - 5.2.3. Gwarancja własności | str. 84
 - 5.3. Proporcjonalność i równość jako przesłanki dopuszczalności ingerencji państwa w wolność i prawa obywateli w sferze gospodarczej | str. 91
 - 5.3.1. Zasada proporcjonalności | str. 92
 - 5.3.2. Zasada równości | str. 97

Rozdział IV

Organizacja administracji właściwej w sprawach gospodarki | str. 103

1. Uwagi ogólne | str. 103
2. Administracja bezpośrednia w sprawach gospodarczych | str. 104
3. Administracja pośrednia w sprawach gospodarczych | str. 117

Rozdział V

Pozycja prawna Narodowego Banku Polskiego | str. 126

1. Funkcje banku centralnego | str. 126
2. Autonomia banku centralnego | str. 127
3. Instrumenty oddziaływania na banki | str. 129
4. Formy prawne działania | str. 131
5. Współpraca z Europejskim Bankiem Centralnym | str. 131

Rozdział VI

Gospodarka komunalna | str. 133

1. Mienie jednostek samorządu terytorialnego | str. 133

- 2. Istota gospodarki komunalnej | str. 140
- 3. Zadania o charakterze użyteczności publicznej | str. 146
- 4. Gospodarka komunalna wykonywana poza sferą użyteczności publicznej | str. 152
- 5. Sposób i prawne formy wykonywania gospodarki komunalnej | str. 156
 - 5.1. Uwagi ogólne | str. 156
 - 5.2. Jednostki organizacyjne działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych | str. 158
 - 5.3. Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego | str. 161
 - 5.4. Powierzanie wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej na podstawie umowy | str. 163

Rozdział VII

Samorząd gospodarczy i samorząd zawodowy | str. 167

- 1. Samorząd gospodarczy | str. 167
 - 1.1. Pojęcie samorządu gospodarczego | str. 167
 - 1.2. Zadania samorządu gospodarczego | str. 169
 - 1.3. Podstawowe instytucje samorządu gospodarczego | str. 170
 - 1.3.1. Uwagi ogólne | str. 170
 - 1.3.2. Samorząd gospodarczy rzemiosła | str. 172
 - 1.3.3. Samorząd zawodowy niektórych przedsiębiorców | str. 175
 - 1.3.4. Izby gospodarcze działające na podstawie ustawy o izbach gospodarczych | str. 176
 - 1.3.5. Izby gospodarcze działające na podstawie przepisów szczególnych | str. 178
 - 1.3.6. Samorząd rolniczy | str. 179
- 2. Samorząd zawodowy | str. 181
 - 2.1. Prawna konstrukcja samorządu zawodowego | str. 181
 - 2.2. Pojęcie zawodu zaufania publicznego | str. 181
 - 2.3. Charakter prawny samorządu zawodowego | str. 184
 - 2.4. Zakres władztwa publicznoprawnego samorządu zawodowego | str. 186

Rozdział VIII

Funkcje administracji gospodarczej | str. 190

- 1. Pojęcie funkcji administracji gospodarczej a funkcje państwa i prawa | str. 190
- 2. Klasyfikacja funkcji administracji gospodarczej | str. 196
 - 2.1. Uwagi ogólne | str. 196
 - 2.2. Funkcja regulacyjna | str. 200
 - 2.3. Funkcja reglamentacyjna | str. 204
 - 2.3.1. Zagadnienia wprowadzające | str. 204
 - 2.3.2. Działalność reglamentowana | str. 207
 - 2.3.3. Działalność koncesjonowana | str. 213
 - 2.3.4. Działalność wymagająca zezwolenia (licencji) | str. 224
 - 2.4. Funkcja nadzoru gospodarczego | str. 227
 - 2.5. Funkcja stymulacyjna | str. 232

Rozdział IX

Przedsiębiorca | str. 237

- 1. Pojęcie przedsiębiorcy w prawie publicznym | str. 237
- 2. Definicja przedsiębiorcy oraz działalności gospodarczej w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej | str. 248
 - 2.1. Przedsiębiorca | str. 248
 - 2.1.1. Uwagi ogólne | str. 248
 - 2.1.2. Osoby fizyczne | str. 250
 - 2.1.3. Osoby prawne | str. 253
 - 2.1.4. Jednostki organizacyjne wyposażone w zdolność prawną | str. 258
 - 2.2. Działalność gospodarcza | str. 263
 - 2.2.1. Uwagi ogólne | str. 263
 - 2.2.2. Działanie we własnym imieniu | str. 268
 - 2.2.3. Cel działalności gospodarczej | str. 270
 - 2.2.4. Przedmiot działalności gospodarczej | str. 274

- 2.2.5. Działalność zawodowa | str. 279
- 2.2.6. Sposób wykonywania działalności gospodarczej | str. 281
- 2.3. Klasyfikacja przedsiębiorców | str. 284
 - 2.3.1. Uwagi ogólne | str. 284
 - 2.3.2. Przedsiębiorcy zagraniczni | str. 286
 - 2.3.2.1. Zagadnienia wprowadzające | str. 286
 - 2.3.2.2. Swoboda przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług | str. 287
 - 2.3.2.3. Osoby zagraniczne i przedsiębiorcy zagraniczni | str. 291
 - 2.3.2.4. Oddział przedsiębiorcy zagranicznego i przedstawicielstwo | str. 299
 - 2.3.3. Mikroprzedsiębiorcy, mali i średni przedsiębiorcy | str. 305
- 3. Podstawowe prawa przedsiębiorcy | str. 308
 - 3.1. Gwarancje wolności działalności gospodarczej | str. 308
 - 3.2. Uprawnienia przedsiębiorcy | str. 315
 - 3.3. Kontrola przedsiębiorcy | str. 323
- 4. Podstawowe obowiązki przedsiębiorcy | str. 336
 - 4.1. Uwagi ogólne | str. 336
 - 4.2. Obowiązki związane z podjęciem działalności gospodarczej | str. 337
 - 4.3. Obowiązki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej | str. 346

Rozdział X

Prywatyzacja zadań publicznych w sferze gospodarki oraz gospodarowanie mieniem państwowym | str. 348

- 1. Pojęcie prywatyzacji i jej systematyka | str. 348
- 2. Prywatyzacja gospodarki w Polsce | str. 353
- 3. Gospodarowanie mieniem państwowym i jego prywatyzacja | str. 355

Rozdział XI

Publicznoprawne aspekty ochrony konkurencji (prawo antymonopolowe i prawo pomocy publicznej) | str. 361

- 1. Uwagi ogólne | str. 361
- 2. Prawo antymonopolowe | str. 362
 - 2.1. Zagadnienia ogólne | str. 362
 - 2.2. Praktyki ograniczające konkurencję | str. 368
 - 2.3. Ochrona konkurencji w drodze przeciwdziałania nadmiernej koncentracji | str. 379
 - 2.4. Postępowanie w sprawach antymonopolowych | str. 382
- 3. Prawo pomocy publicznej | str. 399
 - 3.1. Istota oraz podstawy prawne regulacji pomocy publicznej w gospodarce | str. 399
 - 3.2. Pojęcie pomocy publicznej i jej formy | str. 401
 - 3.2.1. Uwagi ogólne | str. 401
 - 3.2.2. Pomoc ze źródeł publicznych | str. 402
 - 3.2.3. Selektywność korzyści gospodarczych | str. 402
 - 3.2.4. Przysporzenie przedsiębiorcy korzyści gospodarczych | str. 403
 - 3.2.5. Adresaci pomocy publicznej | str. 403
 - 3.2.6. Sposoby i formy udzielania pomocy publicznej | str. 404
 - 3.3. Dopuszczalność udzielania pomocy publicznej | str. 406
 - 3.3.1. Zakłócenie konkurencji i jednoczesny wpływ na handel wewnątrzwspólnotowy | str. 406
 - 3.3.2. Wyłączenia z mocy prawa (wyłączenia automatyczne) | str. 407
 - 3.3.3. Wyłączenia fakultatywne (pomoc potencjalnie dopuszczalna) | str. 408
 - 3.3.4. Nadzór i monitorowanie pomocy publicznej | str. 416
 - 3.3.5. Postępowanie krajowe w sprawach pomocy publicznej | str. 419

Rozdział XII

Publicznoprawne problemy ochrony konsumentów | str. 422

- 1. Uwagi ogólne | str. 422
- 2. Podstawy konstytucyjne ochrony konsumentów | str. 424
- 3. Pojęcie konsumenta i jego ochrona | str. 426
- 4. Organy właściwe w sprawach ochrony konsumentów | str. 431

- 5. Ochrona zbiorowych interesów konsumentów | str. 434
 - 5.1. Uwagi wstępne | str. 434
 - 5.2. Postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów | str. 436
 - 5.2.1. Naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji | str. 438
 - 5.2.2. Nieuczciwe praktyki rynkowe oraz czyny nieuczciwej konkurencji | str. 439
 - 5.2.3. Sprzedaż produktów finansowych niedopasowanych do potrzeb konsumenta | str. 442
 - 5.3. Postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone | str. 442
 - 5.4. Decyzje w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone | str. 447
- 6. Bezpieczeństwo produktów | str. 449
- 7. Miejsce prawa ochrony konsumentów w systemie prawa | str. 459

Rozdział XIII

Regulacja publicznoprawna rynku finansowego | str. 462

- 1. Zakres regulacji prawnej | str. 462
 - 1.1. Stabilność finansowa | str. 462
 - 1.2. Zakres regulacji rynku bankowego | str. 463
 - 1.3. Zakres regulacji rynku ubezpieczeniowego | str. 465
 - 1.4. Zakres regulacji rynku kapitałowego | str. 468
 - 1.5. Zakres regulacji rynku usług płatniczych | str. 472
- 2. Podmioty działające na rynku finansowym | str. 476
 - 2.1. Pojęcie banku | str. 476
 - 2.2. Pojęcie zakładu ubezpieczeń | str. 477
 - 2.2.1. Działalność ubezpieczeniowa | str. 477
 - 2.2.2. Zakład ubezpieczeń | str. 478
 - 2.2.3. Zakład ubezpieczeń w formie spółki akcyjnej | str. 479
 - 2.2.4. Zakład ubezpieczeń w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych | str. 480
 - 2.2.5. Wykonywanie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń | str. 480
 - 2.3. Podmioty działające na rynku kapitałowym | str. 482
 - 2.3.1. Uwagi ogólne | str. 482
 - 2.3.2. Giełda Papierów Wartościowych | str. 482
 - 2.3.3. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych | str. 483
 - 2.3.4. Domy maklerskie | str. 483
 - 2.3.5. Fundusze inwestycyjne, alternatywne spółki inwestycyjne i fundusze emerytalne | str. 484
 - 2.3.5.1. Uwagi wprowadzające | str. 484
 - 2.3.5.2. Fundusze inwestycyjne | str. 485
 - 2.3.5.3. Alternatywne spółki inwestycyjne | str. 486
 - 2.3.5.4. Fundusze emerytalne | str. 487
 - 2.3.6. Inne podmioty działające na rynku kapitałowym | str. 488
 - 2.3.7. Podmioty działające na rynku usług płatniczych | str. 488
 - 2.3.7.1. Pojęcie instytucji płatniczej | str. 490
- 3. Tworzenie podmiotów działających na rynku finansowym | str. 490
 - 3.1. Postępowanie przy tworzeniu banków | str. 490
 - 3.2. Postępowanie przy tworzeniu zakładu ubezpieczeń | str. 491
 - 3.3. Postępowanie przy tworzeniu domów maklerskich, funduszy inwestycyjnych i funduszy emerytalnych | str. 492
 - 3.4. Postępowanie przy tworzeniu krajowej instytucji płatniczej | str. 493
- 4. Gospodarka finansowa banków i zakładów ubezpieczeń | str. 495
 - 4.1. Gospodarka finansowa banków | str. 495
 - 4.1.1. Zakres regulacji | str. 495
 - 4.1.2. Fundusze własne | str. 495
 - 4.1.3. Płynność finansowa | str. 495
 - 4.1.4. Adekwatność kapitałowa | str. 496
 - 4.1.5. Limit koncentracji zaangażowań | str. 496
 - 4.1.6. Postępowanie naprawcze. Likwidacja i upadłość banków | str. 496
 - 4.2. Gospodarka finansowa zakładów ubezpieczeń | str. 497

4.3. Gospodarka finansowa instytucji płatniczej str. 499	
4.3.1. Wymogi kapitałowe oraz dotyczące funduszy własnych str. 499	
4.3.2. Ochrona środków klientów str. 500	
5. Nadzór nad rynkami finansowymi str. 501	
5.1. Modele organizacyjne nadzoru nad rynkami finansowymi str. 501	
5.2. Komisja Nadzoru Finansowego str. 504	
5.3. Zakres przedmiotowy i podmiotowy nadzoru bankowego str. 514	
5.4. Zakres przedmiotowy i podmiotowy nadzoru ubezpieczeniowego str. 515	
5.5. Zakres przedmiotowy i podmiotowy nadzoru nad rynkiem kapitałowym str. 516	
5.6. Zakres przedmiotowy i podmiotowy nadzoru płatniczego str. 518	
5.6.1. Uwagi ogólne str. 518	
5.6.2. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji zakładów ubezpieczeń str. 519	
5.6.3. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji na rynku kapitałowym str. 520	
5.7. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji podmiotów działających na rynku finansowym str. 521	
5.7.1. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji banków str. 521	
5.7.2. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji zakładów ubezpieczeniowych str. 522	
5.7.3. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji na rynku kapitałowym str. 524	
5.7.4. Nadzór nad przepływami znacznych pakietów akcji na rynku dostawców usług płatniczych str. 524	
5.8. Nadzór makroostrożnościowy str. 525	
6. Systemy gwarancyjne na rynku finansowym str. 526	
6.1. Bankowy Fundusz Gwarancyjny str. 526	
6.2. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny str. 534	
6.3. System rekompensat administrowany przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych str. 536	
7. Inne środki ingerencji państwa na rynku finansowym w celu ochrony interesu publicznego str. 537	
7.1. Wyłączenia tajemnicy bankowej str. 537	
7.2. Regulacja dystrybucji ubezpieczeń str. 539	
7.3. System ubezpieczeń obowiązkowych str. 541	
7.4. Podstawowe zasady oferty publicznej papierów wartościowych str. 544	
7.5. Obowiązki informacyjne str. 545	

Bibliografia | str. 547

Skorowidz | str. 557

Autorzy | str. 567